1850. №. 26.

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 29 Maart.

Deze Courant kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten Assen vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1-5 regels *f* 1 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — NB. Advertentiën voor de 1e bladz. kunnen Maandags en Donderdags uiterlijk tot 12, die voor de 4e bl. tot 4 uur aangenomen worden.

De GOUVERNEUR van de Provincie DRENTHE, Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat de 3de zitting van den Militie-Raad voor deze Provincie, welke bestemd is *ter beoordeeling en goedkeuring der plaatsvervangers en tot regeling van hetgeen betrekking heeft tot de nummerverwisseling* voor de ligting van 1850, in de hoofdplaats *Assen*, zal worden geopend op maandag den 8 April ek., en dat voorts de betrokken personen zich voor dien Raad zullen moeten vervoegen:

Uit het Kanton *Assen*, op dingsdag, 9 April 1850;
„ „ „ *Meppel*, „ woensdag, 10 „ „
„ „ „ *Hoogeveen*, „ donderdag, 11 „ „
„ „ „ *Emmen* en uit de Koloniën der Maatschappij van Weldadigheid op vrijdag den 12 April 1850, telkens des voormiddags te negen ure.

Assen, *De Gouverneur voornoemd afwezig*,
25 *Maart* 1859. *Het Lid van Ged. Staten*, VOS.

De GOUVERNEUR van de Provincie DRENTHE, herinnert alle houders van pretensien ten laste van de Departementen van algemeen bestuur, dat, krachtens de wet van 8 November 1815 (Staatsblad no. 51), de tijd tot het indienen hunner rekeningen, memorien en declaratien over den jare 1849 met den laatsten Junij aanstaande finaal zal zijn verstreken, na welken dag geene dier stukken meer zullen kunnen worden aangenomen.

Assen, *De Gouverneur voornoemd*, *afwezig*,
26 *Maart* 1850. *Het Lid van Gedept. Staten*, VOS.

De Directeur der Registratie en Domeinen voor de Provinciën Groningen en Drenthe, onderrigt zijnde, dat vele boekhandelaren, winkeliers, debitanten van Loterij-briefjes enz. van meening zijn, dat de gedrukte berigten, welke zijlieden aan hunne woningen voor het publiek ter lezing voorhangen, niet aan het zegelregt onderhevig zouden zijn, herinnert de daarbij belanghebbenden, dat artikel 23 der wet van den 3 October 1843 (Staatsblad no. 47) die berigten uitdrukkelijk aan het Zegelregt onderwerpt, met bedreiging eener boete van *vijftig gulden*, voor ieder ongezegeld afdruk; dat volgens artikel 32 derzelfde wet, voor die boete aansprakelijk is ieder die een ongezegeld afdruk voor het publiek ter lezing voorhangt, en dat de daartoe bevoegde ambtenaren zijn aangeschreven, om op de overtredingen tegen die wetsbepaling naauwkeurig toe te zien. *De Directeur voornoemd*,

Groningen, 26 *Maart* 1850. KEISER.

Nederland.

27 *Maart*. Den 25 dezer te 12 uur heeft te 's Hage aan het ministerie van binnenl. zaken, onder voorzitting van den Minister, eene vergadering plaats gehad van de leden van Gedept. Staten der onderscheiden provincien, die zich met de voorbereidende werkzaamheden voor het ontwerpen der kieswet, hebben bezig gehouden. De Secretaris-Generaal van het departement stond de commissie bij. Deze vergadering is den volgenden morgen te tien uren voortgezet geworden.

— Men leest in de *Staatscourant* van heden: Z. H. de Paus, door den apostolischen internuntius, mgr. *Belgrado*, bekend gemaakt en bewogen met de rampen, door den jongsten watersnood in eenige provincien van dit Rijk en bijzonder in Noordbrabant veroorzaakt, heeft tot leniging daarvan wel willen bijdragen. Te dien einde is door gemelden internuntius, namens Z. H., aan den Minister van binnenl. zaken ter hand gesteld de som van *tien dutzend francs* (*f* 4725).

— Te Delft heeft het bezoek van Z.K.H. Prins *Hendrik*, beschermheer der Koninklijke Akademie aldaar, de bezorgdheid, ontstaan door geruchten van aanstaande verplaatsing dier inrigting, geheel weggenomen. *(Ned.)*

— Nopens de vreesselijke ongelukken, op Java door het instorten van bergen veroorzaakt, waaromtrent wij in staat gesteld zijn, in ons vorig no. een uittreksel uit een particulieren brief mede te deelen, behelst de *Staatscourant* nog het volgende: In de residentie Preanger-regentschappen heeft een noodlottig voorval plaats gehad. Op den 21. Januarij 1850 stortte eene aanzienlijke massa aarde van den berg Hanjawar, in de afdeeling Bandong, zoo onverwacht en snel naar beneden, dat de nabij wonende bevolking den tijd niet heeft gehad te ontkomen, en vijf kampons in het district Timbangganten, met derzelver bewoners, ongeveer 150 in getal, onder de aarde zijn bedolven. Kort daarna heeft in een ander gedeelte van dezelfde residentie een gelijk onheil plaats gehad, ditmaal in het district Tjikemboelan, alwaar in den nacht van den 22 Januarij 1850 eene massa aarde van den berg Tandjolaut nederstortte, waardoor tien huizen met hunne bewoners overdekt werden. Ongeveer 100 menschen hebben hierbij het leven verloren. De groote Zuiderweg in beide districten, en de bruggen daaraan liggende, zijn door de genoemde rampen zoodanig geteisterd, dat ze vooreerst niet te gebruiken zijn. Vele der bewoners van de overige nabij gelegen kampons waren zoodanig geschrikt, dat zij met overhaasting zijn gevlugt. Bij het afzenden dezer berigten waren er niet meer dan 10 lijken van de omgekomen personen, bij het opdelven, gevonden.

— Z.M. heeft aan de Heeren Mr. *C. Wiersma* en *J. J. de Jongh*, te Leeuwarden, vergunning verleend tot het oprigten eener Maatschappij van onderlinge Levensverzekering, onder de zinspreuk: *Duurzaam en zeker.* *(Leeuw. Ct.)*

— Van wege het Zendeling-genootschap der Evangelische Broedergemeente te Zeist, zijn in de vorige week drie zendelingen naar Suriname vertrokken, de broeders *Meijer*, *Schaible* en *Nonnik*. *(Ned.)*

— Bij de herv. gemeente te Zwartsluis is beroepen Ds. *Oolgaardt*, pred. te Welsum.

— Volgens den *Nederlander* is men te 's Gravenhage algemeen van meening, dat bij de Regering het voornemen bestaat, om na de aanneming der kieswetten, de Kamers te ontbinden, en alzoo algemeene verkiezingen door het geheele land te doen plaats hebben. Dat onderwerp zou door de nu vereenigde Commissiën, onder voorzitting van den Minister van Binnenl. Zaken, behandeld worden. Er kon dus nog geene kwestie van eene behandeling van dat onderwerp bij den Raad van State, veelmin van de vaststelling van een bepaald ontwerp van wet zijn.

— Het *Provinciaal dagblad van Noordbraband* deelt een uitvoerig artikel mede van de opbrengst der collecten en bijdragen ten behoeve der ongelukkigen door den watersnood. De provinciën hebben in de collecten geleverd *f* 241,531.55. Particulieren *f* 36,639.31, waarbij *f* 2000 van Z. M. den Koning, *f* 1000 van H. M. de Koningin, *f* 3000 van Prins *Frederik*, *f* 1000 van Prinses *Marianne*, *f* 2525.10 van de diaconie te Arnhem, van het Rijk *f* 8000, van de liedertafel Eutonia te Amsterdam *f* 1306,82, van de Utrechtsche studenten *f* 410, enz. Dus te zamen *f* 278,170.86⁵. Wanneer men, zegt de schrijver, hierbij voegt de opbrengst van drukwerkjes en afzonderlijke zendingen, dan mag men veilig rekenen, dat er meer dan 3 tonnen gouds is geschonken. *(Utr. Ct.)*

— Men verneemt, dat in het laatst der volgende maand of in het begin van Mei, wederom verscheidene personen, zoo wel uit de provincie als uit de stad Groningen, gereed zijn hun tegenwoordig verblijf met Noord-Amerika te verwisselen. *(Gron. Ct.)*

— Men verneemt, dat de Senaat der Groninger Hoogeschool een adres bij H.H. Curatoren heeft ingediend, waarbij op eene ernstige wijze de bezwaren worden ontwikkeld, die er bestaan tegen de maatregelen van den Minister van Binn. Zaken, om de subsidiën der Academien te besnoeijen en te verminderen. — Uit eene geloofwaardige bron vernemen wij het volgende, dat ongetwijfeld door een ieder, die belang stelt in het behouden der drie hoogescholen, met genoegen zal gelezen worden: Toen eenige maanden

geleden op eene vereeniging te 's Hage Z.M. onzen Koning gevraagd werd, hoe hij dacht over de opheffing der hoogescholen te Groningen en Utrecht, antwoordde Z.M.: „ik „kan, mijne heeren, mij hierover moeijelijk uitlaten, voor „de zaak bij mijn Ministerie is overwogen en uitgemaakt;" waarop de voorstellers te kennen gaven, dat het geenszins hunne bedoeling was geweest, onderzoek te doen naar het gevoelen van Z.M. als *Koning*, maar eenvoudig in het afgetrokkene als *bijzonder persoon*. „Dit, mijne heeren, „kan ik u wel zeggen," hernam de Koning met geestdrift, „wanneer men mij kwam zeggen, dat een onzer drie hooge„scholen was opgeheven, zoude ik mij even getroffen ge„voelen, als dat men mij zeide, dat eene der drie kleuren „uit onze nationale vlag was weggenomen." De *Prov. Gron. Ct.*, deze berigten mededeelende, voegt er bij, dat, volgens een loopend gerucht, de Minister *Thorbecke* onlangs in een particulier gesprek zou hebben te kennen gegeven, nimmer het opheffen eener hoogeschool te zullen voorstellen of doordrijven. Gezegde courant waarschuwt er echter tegen, om te veel waarde aan zoodanige losse geruchten te hechten. — De *Groninger Ct.* bevat ten deze het volgende: Het is ons bijzonder aangenaam uit eene echte bron te kunnen mededeelen, dat de maatregelen van bezuiniging, onlangs door den Minister van Binnenlandsche Zaken met opzigt tot het Hooger onderwijs genomen, niet zoo absoluut zijn op te vatten, als misschien de termen, waarin van derzelver aanwending kennis is gegeven, zouden kunnen geacht worden mede te brengen. Immers vernemen wij, dat des Ministers bedoeling ten dezen geene andere is, dan om eene proef te nemen, of niet met minder kosten, dan tot dus verre heeft plaats gehad, het Hooger onderwijs, zonder daaraan nadeel toe te brengen en even goed als vroeger, zoude kunnen gegeven worden; — dat de noodzakelijkheid, om overal, waar zulks maar eenigzins mogelijk is, bezuiniging aan te brengen, den Minister tot dezen, zich tot *alle* Hoogescholen gelijkelijk uitstrekkenden proefmaatregel heeft doen besluiten; zonder dat daarmede echter wordt beoogd, om, wanneer desniettegenstaande kan worden aangetoond, dat er meerdere subsidiën noodig zijn, deze af te snijden.

Buitenland.

27 *Maart.* De tijdingen uit Rome en Napels bevestigen het berigt, dat de Paus voornemens is, in de eerste dagen van April naar Rome terug te keeren; maar zij voegen er bij, dat Z. H. dit besluit met veel tegenzin en als gedwongen genomen heeft en daartoe genoopt is door de vrees, dat de Fransche Regering een bewind zou aanstellen, om den Kerkelijken Staat te besturen in plaats der commissie van Kardinalen.

— Volgens de jongste berigten uit Athene, waren de zaken aldaar nog in denzelfden toestand. Koning *Otto* weigerde met Engeland te onderhandelen, zoolang niet de Britsche vloot zich van Salamis verwijderde en de genomene vaartuigen teruggegeven waren. Engeland daarentegen had, verzekerde men, weer nieuwe eischen gedaan tot schadevergoeding wegens verscheiden britsche schepen, die in den vrijheidsoorlog zouden geplunderd zijn. Te Athene heerschte algemeene blijdschap wegens eene den 9 aangekomene Russische nota, waarin een krachtige toon tegen Engeland gevoerd werd.

— Gelijk men verwachtte, heeft de smadelijke wijze, waarop de Koning van Wurtemberg in de troonrede het Pruissisch vereenigingsplan verwierp, eene openlijke vriendschapsbreuk ten gevolge gehad. De Pruissische Regering heeft haar gezant aan het Wurtembergsche Hof gelast, met al het personeel van zijn gezantschap dadelijk Stuttgardt te verlaten, en heeft te gelijk aan den Wurtemberg schen gezant te Berlijn doen weten, dat zij alle diplomatische betrekkingen met hem afbrak.

— De Lord-Mayor van Londen heeft, naar aanleiding van het plan om te Londen eene wereldtentoonstelling van nijverheid te houden, ter eere van Z. K. H. prins *Albert*, van wien dit plan uitging, een prachtig feestmaal gegeven, waar benevens de aanzienlijkste mannen van staat en kerk de hoofden der besturen van 140 steden van het vereenigd rijk aanzaten. Prins *Albert* stelde een toast in op *de eenheid des menschdoms*, niet door het uitwisschen der nationale eigenaardigheden maar door de grootst mogelijke ontwikkeling der gaven en talenten van elk volk.

— Het hof van cassatie in Belgie heeft beslist, dat de Fransche wet van 29 Nivose, jaar XIII, die de opvoeding van het zevende kind ten laste van den Staat brengt, in Belgie niet meer geldig is.

— In de omstreken van Grenada. in Spanje, is eene laag goudhoudend zand ontdekt: de geheele streek is daardoor in opschudding en honderden zijn er reeds, naar gemeld wordt, aan het goudgraven en goudwasschen bezig. Deze ontdekking komt regt van pas voor dit ongelukkige gewest.

— In Frankrijk worden de gezworenen sedert de nieuwe orde van zaken, even als de vertegenwoordigers der natie, bij regtstreeksche verkiezingen benoemd, en zijn alle burgers geregtigd als zoodanig zitting te nemen, om uitspraak over hunne mede-burgers te doen. — Nu moge de wet allen hiertoe bekwaam achten, de weerbarstige natuur schijnt zich met dat stelsel van algemeene bekwaamheid nog maar niet te willen vereenigen; de beide volgende staaltjes kunnen tot staving hiervan dienen: Een Jury had onlangs uitspraak omtrent een beschuldigde te doen; twee nog in zoodanig iets onbedreven leden vroegen een' derde, hoe zij met hunne stembriefjes te leven hadden. Het antwoord was: de vraag is of de gevangene werkelijk schuldig is? gij moet uwe briefjes dus invullen met ja of neen. Zij namen dat antwoord letterlijk op, en hunne briefjes verschenen met de woorden: *ja of neen.* Toen nu de voorzitter vroeg, wat dit beteekenen moest, was hun antwoord: *men heeft ons gezegd, dat wij aldus moesten invullen.* In een ander geval bevatte een der briefjes: *onschuldig, met verzachtende omstandigheden.*

— *La Gazette de Mons* deelt het berigt mede, dat in de steenkolenmijn van Flenu, op Vrijdag, den 22 Maart, eene uitbarsting der gas heeft plaats gehad, waardoor 75 mijnwerkers zijn omgekomen. Den volgenden dag had men reeds 46 lijken uit den put St. *Marie Joseph*, uit de kolenmijn *Rive-du-Coeur*, te Quaregnon, gehaald.

— Den 20 jl. werd te Potsdam een man letterlijk ten tweeden male begraven. In het jaar 1813 lag hij in het militair hospitaal en werd voor dood gehouden en op een wagen geworpen, waarop reeds verscheidene lijken lagen. De wagen werd naar het kerkhof gereden, maar bleef gelukkiglijk open. Des nachts hoorde de doodgraver aan zijn venster kloppen en ziet den bewusten man naakt en klappertandende van koude staan. De man werd bijgebragt en leefde daarna nog vele jaren, tot dat hij dezer dagen werkelijk overleed en voor goed begraven werd.

Assen, 28 Maart.

— Volgens loopende geruchten, zou de heer *Thorbecke* zich uitgelaten hebben, dat hij het behoud van twee Academiën en wel die van *Leiden* en *Groningen* zou voorstellen.

— H.H. Gedeput. Staten van dit Gewest hebben aan *Egbert Sikken*, op deszelfs verzoek, eervol ontslag verleend als lid van den Raad der gemeente Zweelo, terwijl door H.E.G.A. zijn benoemd *Hendrik Stevens Winsingh* tot lid van den Raad van Roden, ter vervanging van *Jan Assies*, overleden, *Lefert Jans Linde* tot lid van den Raad van Zuidwolde, in plaats van *J. H. Drogt*, overleden, *Jan Lucas Preuper* tot lid van den Raad van Ruinerwold in plaats van *J. H. Pol*, eervol ontslagen.

* Beschikkende op het verzoek van een plaatselijk bestuur, om vrijstelling van de registratie-regten op obligatien, wegens eene geldleening uitgegeven, heeft de Minister van Financien dezer dagen beslist, dat die obligatien gelijk staan met onderhandsche acten, en mitsdien niet behooren tot die acten van de provinciale- en gemeente besturen, welke binnen eenen bepaalden termijn aan de registratie onderworpen zijn.

— Bij vonnissen van 26 en 27 dezer zijn door de Arr. Regtbank alhier veroordeeld: *J. J. K.*, *H. E. H.* en *H. J. Z.*, arbeiders in de gemeente Ruinen, wegens het toebrengen van slagen aan *Kier Steffen Oostindien*, bij het naar huis gaan van eene uitbesteding, ieder tot gevangenisstraf van eene maand en *f* 8 boete. — *A. A. M.*, ook genaamd *H.*, en *D. A. de G.*, arbeiders te Hoogeveen, wegens het zonder verlof plukken van heide en het zich arglistig toëeigenen van een gedeelte daarvan, ieder tot gevangenisstraf van 2 maanden. — *R. L.*, voerman te Meppel, wegens beleediging van den policie bediende *Zoer* aldaar, gepaard met feitelijke verzetting tegen denzelven en het scheuren zijner jas, tot eene boete van *f* 8 en eene gevangenisstraf van 14 dagen. — *J. B. D.* te Ruinerwold, van beroep dekker, en *H. K. K.* te Koekange, arbeider, wegens het toebrengen van slagen, ieder tot gevangenisstraf van 4 maanden en *f* 8 boete. — In deze laatste zaak is als getuige onder eede gehoord *A. R.*, koopman wonende te Ruinen, die daarna, op vermoeden van eene valsche verklaring ten voordeele van den gedaagde te hebben afgelegd, op requisitie van het Openbaar Ministerie in hechtenis is gesteld. Heden is reeds regtsingang met bevel van gevangenneming tegen hem verleend.

*** *Havelte*, 26 *Maart.* Men verneemt, dat uit het te voren gemaakte viertal tot predikant te Wapserveen is verkozen de Wel Eerw. Zeer Gel. Heer *J. W. F. Ebbinge*, Predikant te Lippenhuizen.

* *de Wijk*, 26 *Maart.* Wij verheugen ons, te kunnen melden, dat de longziekte, niettegenstaande dezelve, naar wij vernemen, onder de runderen van de aangrenzende gemeente Staphorst nog heerschende is, zich sints Oct. j.l. in deze gemeente niet heeft vertoond.

— Het *Hand.* van 28 dezer bevat een hoofd-artikel over de Drentsche kanalen. Na aangetoond te hebben, welke voordeelen de geconcessioneerde kanalisatie zoo voor het algemeen als voor de ondernemers zal opleveren (waarop wij welligt later terugkomen) vervolgt het art. aldus: „De verleende concessie omvat niet de meermalen ontworpene

verbinding met de Hannoversche Eems door een kanaal hetzij naar Meppen of Lingen. Maar aan de concessionarissen is toegestaan, om zonder nadere vergunning voort te graven door de Zuid- en Noordbarger Markte-veenen tot nabij de Hannoversche grens, en hun is, bij gelijke voorwaarde, de voorkeur gegeven voor zoodanige eventuele verbinding met Hannover, die als onderwerp van internationaal belang, eene nieuwe concessie zou vereischen. De tegenwoordige concessie is gegeven voor 75 jaren, na verloop van welk tijdperk de regering in keus zal hebben, de vaarten met alle werken en bezittingen der Maatschappij tegen vergoeding van alle kosten van aankoop en aanleg over te nemen, of telkens voor 25 jaren de concessie te vernieuwen. Een waarborg-kapitaal van *f* 50-000 is onder de bij dergelijke ondernemingen gewone voorwaarden verbonden voor de uitvoering der werken. De tijd voor de uitvoering der werken (onder toezigt van 's Rijks waterstaat buiten bezwaar der Maatschappij) gesteld, is: voor de verbetering der Hoogeveensche vaart 2 jaren (volgens raming moet daartoe één jaar voldoende zijn); voor het bovenpand, het zijkanaal naar Coevorden en de Beiler-waterleiding 4 jaren; en voor het Beilerscheepvaart-kanaal 3 jaren na het tot standkomen der eventuële vaart naar Groningen. Bij de bepaling van het tarief is een weinig lagere maatstaf gevolgd dan bij de Zuid-Willems- en Dedems-vaarten, althans wat de turf betreft. De grondslagen zijn: vrije opvaart voor de schepen, die met turf of producten geladen weder langs de vaart terugkomen; voor andere kost de opvaart half zoo veel als de afvaart. Het afvaartgeld op de verbeterde Hoogeveensche vaart is bepaald op 10 cts. per scheepston voor turfschepen; op het bovenpand, het zijkanaal en het eventuële Beiler-kanaal ieder 5 cts.: voor de geheele vaart van Coevorden of Beilen tot in het Meppeler Diep is het maximum 16 cts. voor turf- en graanschepen, maar 26 cts. voor schepen met keijen geladen. Daarenboven 5 cts. per schip bij iedere brug voor schepen boven de 50 ton, en 2½ cts. voor kleinere. Het zal een verblijdend teeken des tijds, een teeken van loffelijken en welberaamden ondernemingsgeest bij onze landgenooten zijn, wanneer met medewerking van *Nederlands kapitalisten*, nevens de pas ondernomene Twentsche, ook de Drentsche kanalisatie ras tot stand komt. De geldmarkt is daartoe meer dan immer gunstig; wij verwachten dan ook, dat die medewerking aan eene onderneming, die zóó zeer vertrouwen verdient en het voordeel heeft, volstrekt niet van staatkundige verwikkelingen af te hangen, niet zal falen."

Kabinet van Drentsche Oudheden.

De *Prov. Gron. Ct.*, melding makende van het in ons no. van 22 dezer medegedeelde berigt van twee steenen, voor eenige jaren te Drouwen gevonden, en blijkbaar tot het malen van graan gebezigd, en van den daarbij uitgedrukten wensch, dat er in dit voor oudheden zoo klassieke gewest een Provinciaal Kabinet van Oudheden mogt bestaan, voegt het volgende nog daarbij: „Reeds voor eenige jaren is door een bekend geschied- en oudheidkundig Schrijver uit *Drenthe*, die de tusschenkomst der Hooge Regering heeft ingeroepen, ter verhoeding, dat de nog aanwezige Hunnebedden en andere gedenkstukken der grijze oudheid worden vervreemd en vernietigd, het bestuur van genoemde Provincie opmerkzaam gemaakt op het wenschelijke voor kunst en wetenschap, om eene gewestelijke verzameling van oudheden en zeldzaamheden daar te stellen, te meer, omdat in Drenthe weinig meer voorhanden is van de binnen dat gewest gevonden antiquiteiten, grootendeels in het Museum te Leiden aanwezig, doch ook gedeeltelijk in de kabinetten van bijzondere personen hier en ginds verspreid. De collectie, welke de familie *Willinge* te Emmen bezit, is zeker eene der merkwaardigste van dien aard. — Twee steenen van gelijken aard als de hierboven omschrevene, zijn te Weerdinge, Gemeente Emmen, gevonden, en zijn in het bezit van den steenbakker *Willem H. Joling* aldaar. Zij zijn van gewonen keisteen vervaardigd en de aandacht der oudheidkenners overwaardig." Ook wij betreuren het zeer, dat in deze provincie geene algemeene bewaarplaats bestaat van oudheden en zeldzaamheden, in dit gewest gevonden; dezelve bevinden zich thans verspreid, hetzij hier en daar bij particulieren, waar er dikwijls niet genoeg zorg voor gedragen wordt en waar dezelve voor de wetenschap dikwijls geheel verloren zijn, hetzij in musea of kabinetten op verren afstand van den bodem, waarin zij zijn gevonden, en waardoor dezelve veel van derzelver eigenaardigheid en voor den Drenthenaar het grootste gedeelte van derzelver aantrekkelijkheid verliezen. Zoo er voor twintig of meerdere jaren een dusdanig kabinet ware opgerigt, hetzelve zoude ongetwijfeld reeds vele merkwaardige voorwerpen bevatten. Maar hetzelve kan nog daargesteld worden. Mogt men zich slechts vereenigen! Wij houden ons overtuigd, dat hetzelve bij onze gewestgenooten de meeste belangstelling zou ondervinden, en velen volgaarne de enkele in hun bezit zijnde oudheden en merkwaardigheden aan dusdanig kabinet zouden afstaan, terwijl ook zekerlijk de Provinciale Staten niet ongenegen zouden zijn, om een klein subsidie tot bestrijding der noodzakelijke kosten te verleenen, of anders deze kosten bij inschrijving bij belangstellenden in dit gewest zouden kunnen gevonden worden. Mogt het spoedig tot stand komen. RED.

Kweekerij de EIKENTERPEN.

Dikwijls wordt er in dit gewest geklaagd, dat er vele voorwerpen en benoodigdheden zijn, welke men aldaar niet of niet goed kan bekomen en van plaatsen buiten de Provincie moet ontbieden; daaronder behoorden ook jonge vruchtboomen, heesters, bloemen enz., welke, vooral de eerstgenoemde, jaarlijks in groote hoeveelheden in dit gewest werden ingevoerd. In deze behoefte is thans voorzien; de heer *H. de Wal* heeft te Smilde eene uitgebreide kweekerij van boomen, heesters, bloemen enz. opgerigt, aan dewelke hij den naam van *de Eikenterpen* heeft gegeven. Wij meenen hierop de aandacht onzer lezers meer bijzonder te moeten vestigen, en zulks in hun eigen belang, daar men thans nabij kan erlangen, wat men vroeger, tegen betaling van vrij aanzienlijke vrachtloonen, van verre moest laten komen, iets dat vooral voor plantsoen van onschatbare waarde is; ten eersten toch behoeft hetzelve dan niet lang buiten den grond te blijven, waardoor de wortels ligtelijk verdroogen en verdorren; hetzelve heeft niet te vreezen voor kneuzingen en beleedigingen, waaraan plantsoen, dat van verre komt, hoe best ingepakt, altijd bloot staat bij het in en uit laden uit schepen en wagens; maar, wat niet het geringste voordeel is, men kan thans plantsoen bekomen, dat in gelijksoortigen of weinig verschillenden grond geteeld is. — Wij hebben de onlangs uitgekomene Catalogus en Prijscourant, die op franco aanvrage voor een ieder te bekomen is, voor ons liggen, en zien daaruit, dat de heer de *Wal* reeds eene schoone collectie vruchtboomen, sierheesters, verdere boomgewassen enz. voorhanden heeft. De Catalogus bevat behalve eene inleiding, zes afdeelingen als: *I. Vruchtboomen*, *II. Opgaande of stamboomen*, *III. Grof plantsoen*, *IV. Sierheesters en Struikgewassen*, *V. Klimplanten en VI. Altijd groene planten*; terwijl hier en daar de wijze van behandeling tevens is opgegeven. Wij meenen dan ook deze kweekerij gerust aan een ieder te kunnen aanbevelen, en wenschen den heer *de Wal* toe, dat hij zijne pogingen door een ruim debiet beloond vinde.

RED.

ADRES *van de H.H. Mrs.* H. C. CARSTEN *en* P. W. ALSTORPHIUS GREVELINK *te Assen, aan Z. Exc. den Minister van Binn. Zaken, betreffende de kanalisatie van Drenthe.*

De ondergeteekenden, *Hugo Christiaan Carsten* en *Pedro Wijnand Alstorphius Grevelink*, ingezetenen der stad Assen, vroeger betrokken geweest in de aanvraag om concessie tot verbetering en verlenging der Hoogeveensche vaart tot in de Oostelijke Drentsche veenen, *in verband met de doortrekking der Smildervaart over Vries tot in de stad Groningen*, doch thans met ingezetenen dier stad en van Steenwijk zich vereenigd hebbende tot verwezenlijking van die doortrekking en van eene vaart van Steenwijk in de Smildervaart (welke twee werken evenwel niet zoodanig aan elkander verbonden zijn, dat zij als een geheel zouden moeten worden aangemerkt), — nemen de vrijheid U te kennen te geven: dat zij met het meeste genoegen uit de nieuwspapieren hebben gezien, dat de concessie tot het verbeteren en doortrekken der Hoogeveensche vaart, met de verbinding op Beilen zal worden verleend, omdat zij dit werk aanmerken als van het *allergrootste* nut en van *dringende* noodzakelijkheid, en ook omdat die doortrekking en Beilerverbinding een eerst vereischte is voor de vaart naar Groningen, welk werk zij inzonderheid verlangen bevorderlijk te zijn; zij vestigen echter inzonderheid uwen bijzonderen aandacht op het groot gewigt der voorwaarden, aan de bovenbedoelde concessie te verbinden, en verzoeken: *dat* bij het concederen van dit werk uitdrukkelijk moge worden bedongen, dat het *doortrekken* der Hoogeveensche vaart *eerder* dan, althans *te gelijk met* hare verbetering worde aangevangen en voortgezet; *dat* de verlenging der Hoogeveensche vaart altijd plaats hebbe tot op zóódanig punt *door* of *in* de op Coevorden aanloopende stroompjes (Loo, Drosten- en Schoonebeeker-diepen) en het Bergermeer, als naar de reeds nu plaats gehad hebbende opnemingen en nog te doene waarnemingen, geacht kan worden genoegzaam water voor de Groningsche vaart op te leveren;

dat zoodra die Oostelijke vaart zij gevorderd tot de verbinding met die stroompjes en wateren, dan ook onmiddelijk de verbinding van *boven* de Noorderschutsluis met de Beilervaart door een scheepvaartkanaal plaats hebbe, al is dan ook nog de verbeterde Hoogeveensche vaart in een of ander opzigt niet gereed of bruikbaar;

dat die Oostelijke vaart en die verbinding met de Bei-

lervaart moge tot stand worden gebragt *uiterlijk* binnen den tijd van 2 jaren, te rekenen van 1 Mei 1850, in dier voege, dat reeds binnen den tijd van één jaar die verlenging zij gevorderd tot in de bovenbedoelde stroompjes of wateren, en het overige binnen het dan volgend jaar zij bewerkstelligd, en vooral

dat moge worden bepaald, dat de algemeene directie van den waterstaat hierop moge toezien en bevoegd zal zijn, om, bij nalatigheid aan zijde van concessionarissen, dit ten hunnen koste te doen afwerken; ten welken einde eene daartoe voldoende som zal worden in waarborg gedeponeerd onder zoodanigen ambtenaar als door den Minister van Binnenlandsche zaken zal worden aangewezen; — en eindelijk *dat* later, na daarstelling der geconcessioneerde werken, bij eventuele droogte op de bovenpanden, nimmer het water *bij voorkeur* op de Hoogeveensche vaart worde gebragt, ten gevolge waarvan de Groningsche vaart tijdelijk onbruikbaar zou zijn; en dat bij gevolg daartoe nimmer eenige afsluitings-werken in die Beilerverlenging of elders mogen worden daargesteld.

De reden, welke de ondergeteekenden, die steeds onder de *grootste* voorstanders der kanalisatie van Drenthe hebben behoord, tot dit adres noopt, is gelegen in de vrees dat soms te eeniger tijd door concessionarissen moeijelijkheden of bezwaren zouden kunnen worden geopperd, die het gevolg zouden kunnen hebben, dat wel de Hoogeveensche vaart werd verbeterd en misschien ook doorgetrokken, maar dat de zoo heilzame verbinding van de Smildervaart met de zeehaven van Groningen, waartoe zij voornemens zijn de concessie te vragen, achterwege bleef of bemoeijelijkt werd; iets dat in hun oog *zeer* zou zijn te betreuren.

Assen, 7 *December* 1849.

(*was get.*) *H. C. Carsten.*
P. W. Alstorphius Grevelink

Posterijen. — Drenthe.

Mijnheer de Redacteur!

Dezer dagen heb ik met genoegen in de *Drentsche Courant* eenige artikeltjes gelezen over het ondoelmatige der postinrigting of van het brievenvervoer in Drenthe, met wenschen en wenken tot verbetering. — Zeker zal de nieuwe wet, bij aanneming en invoering, belangrijke verbeteringen daarstellen; dit mag met grond èn van de gehoudene debatten, èn van de wet, èn van de milde inzigten der Regering verwacht worden. Of zij in alle leemten kan voorzien, dit is eene vraag, moeijelijk te beantwoorden, en zal later moeten blijken. — Intusschen is het van belang, reeds nu de aandacht van autoriteiten en particulieren op dit punt te vestigen, ten einde daardoor de Regering in staat gesteld worde het pro en contra te kunnen overwegen, en daarna in het algemeen belang te besluiten. Het is daarom, dat ook voor 't onderstaande een plaatsje in UEd. veel gelezen dagblad wordt gevraagd.

De oostelijke hoek van Drenthe, rijk aan beweging door de aan snede gebragte veenen en opsplittingen en daarmede in verband staande ontginningen en handelsrelatiën, is thans verstoken van een geregeld brievenvervoer. Aan de monden der Negen-markten, aan 't Stads-Kanaal uitkomende, heeft zich reeds eene belangrijke bevolking neêrgezet. Voor deze bevolking is zoowel voor den handel in turf als in graan en andere objecten een goed geregeld, min kostbaar brievenvervoer van het hoogste belang. Thans is het bijna niet mogelijk een brief van daar te verzenden of te ontvangen, zonder daartoe expressen te nemen. Dezer dagen was ik getuige, dat iemand een brief van Sneek ontving, waarop van de Wildervank af, op 2½ uur afstands, meer port kwam dan het geheele rijksport bedroeg van af Sneek tot derwaarts. Dit gebrek zou kunnen verholpen worden door doortrekking van de rijks-post-dienst van Gieten naar Veendam, met een bodeloop en distributie-kantoor op 't midden van 't Stads-Kanaal. Hierdoor zoude de correspondentie niet alleen *veel* in spoed winnen, maar ook in zekerheid en goedkoopheid. Vergun mij, dat ik dit door een voorbeeld duidelijk maak. Een brief van Assen naar Nieuw-Buinen, op 7 uur afstands, moet een afstand van nagenoeg 15 uren afleggen en loopt over Groningen naar Veendam en van daar op Wildervank voor een rijks-port van 10 cent; van Wildervank moet dezelve door particuliere gelegenheden naar Nieuw-Buinen gebragt worden, waardoor dezelve dikwijls op een afstand van ongeveer 3 uren met 15 à 20 cent boven het rijks-port wordt bezwaard. Meerdere voorbeelden aan te wijzen zal wel onnoodig zijn; het groote ongerief is zonneklaar; men neme slechts de kaart in de hand, om er zich van te overtuigen. Men neme daarbij in aanmerking, welke ontwikkeling en aanwas de zich in het oosten van Drenthe bevindende veenkolonien in de laatste jaren ondergaan hebben.

Mogten deze daadzaken een punt van onderzoek bij de Regering uitmaken!

Buinermond, 25 *Maart* 1850. B.

Wij zijn verzocht het volgende te plaatsen: De bode van Gasselter-Nijeveen loopt dagelijks over Gasselte naar Gieten *heen en terug*. In het belang van de ingezetenen van Bonnerveen was het zeer wenschelijk, dat deze bode de heen- of terugreis nam over Bonnerveen; dat zoude voor deze plaats, met eene bevolking van ongeveer 1000 (?) zielen, een groot gerief en voor Gasselte geene of slechts eene luttele opoffering zijn, terwijl de af te leggen route voor den bode daardoor niet vergroot werd.

Correspondentie.

Het stuk over het *Postwezen* uit Coevorden, geteekend B., alsmede het stuk *Onderwijs-Middel-Doel* in een volgend no., zoodra de ruimte zulks toelaat.

Op dingsdag den 2 April 1850, des avonds te zes ure, zullen ten verzoeke van de erven *C. D. Wessemius* en *F. Wolters*, ten huize van den Logementhouder *Wind* te Smilde, door den Notaris Mr. *J. T. Kijmmell* te Westerbork, publiek in VEILING worden gebragt, om *op nader te bepalen dag finaal* te worden verkocht, de navolgende *onroerende goederen* gelegen te Smilde:

1°. Een **HUIS** en **TUIN**, bij de Helling te Smilde, bijzonder geschikt voor WINKELNERING, met drie daarachter gelegen **KAMPEN best Groenland.**

2°. Een **KAMP LANDS** op de *Timmerswijke.*

3°. Een **DITO** nabij de *Tip.*

4°. Een **HUIS**, staande tegenover de kerk der Christelijk Afgescheidenen te Smilde.

5°. Een **HUIS**, met de daar achter gelegene **Groenlanden**, **Ondergronden** en **Veen** in het 5de Blok te Smilde.

Sommige der opgemelde goederen kunnen met 1°. Mei e.k. worden aanvaard. J. T. KIJMMELL,

Westerbork, 20 *Maart* 1850. *Notaris.*

HOUTVERKOOPING, in het Stads-bosch te Assen, op vrijdag den 5 April 1850, des voormiddags 10 uur te beginnen; bestaande in zware grove en fijne **Dennen**, **Brandhout**, **Erwtenrijs**, **Boonestokken** en **Riggelwerk**; voorts in alles wat daar van de vorige verkoopingen is blijven staan of liggen.

Die iets te **VORDEREN HEEFT** van- of **VERSCHULDIGD is** aan den boedel van *Hendrik Vink*, in leven winkelier te Hoogersmilde, en aldaar dezer dagen overleden, wordt verzocht daarvan binnen **14 dagen aangifte of betaling** te doen ten kantore van den Notaris *Sluis* te Dwingelo. Brieven *franco.*

Dwingelo, 26 *Maart* 1850.

LOTERIJ, 5. kl. 5—7. lijst: n. 3290 *f* 50,000; n. 6748, 14773 elk *f* 2500; n. 1918 *f* 1500; n. 6931, 7533, 4972, 7675 en 8272 elk *f* 1000; n. 17644, 1595, 1642, 4791, 13452, 19407 elk *f* 400; n. 3764, 12646, 10777 elk *f* 200.

Coevorden, 25 *Maart.* Rogge *f* 3.20 a *f* 3.60. Boekweit *f* 3.25 a *f* 3.75. Boter ned. pond *f* 0.40. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.36.

Hoogeveen, 26 *Maart.* Rogge *f* 3.60. Boekweit *f* 3.92½. Haver *f* 2.50. Boter n. pond *f* 0.42. Honig n. pond *f* „ . „. Ter markt aangeb. 342 mudd. rogge; 80 m. boekweit. 5 m. haver; 275 p. boter; 0 p. honig. Zetting: 6 p. roggeb. *f* 0.32.

Assen, 28 *Maart.* Rogge *f* 3.50 a *f* 3.25. Boekweit *f* 4.30 a *f* 3.50. Aardapp. *f* 1.10 a *f* 0.90. Boter n. p. *f* 0.50 a *f* 0.45. Hooi 1000 n. p. *f* „ . „. Stroo 100 n. p. *f* 2.50.

Aantal: 530 mud Rogge; 76 mud Boekweit; 87 mud Aardapp.; 720 n. pond Boter; 0 n. pond Hooi; 4000 n. pond Stroo; 179 Wagens. Zetting: 6 p. roggebrood *f* 0.34.

Groningen, 26 *Maart.* Tarwe *f* 6.65 a *f* 4.50. Rogge *f* „ . „; nieuwe *f* 3.20 a *f* 3.80. Boekweit zand *f* 3.60 a *f* 3.80, veen *f* 3.55 a *f* 3.85. Garst *f* 2.45 a *f* 2.80, nieuwe zomer *f* 2.45 a *f* 2.65, knobbe *f* 2.80 a *f* 3.00. Dikke haver *f* 1.80 a *f* 2.40. Voerhaver *f* 1.70 a *f* 1.90. Paardeboonen *f* 2.25 a *f* 3.40. Koolzaad *f* 9.50 a *f* 11.00. Gort grove *f* 4.75 a *f* 5.20, parel 100 ned. pond *f* 7.00 a *f* 8.40. Boter ¼ vat gras *f* 17 a *f* 20.

Steenwijk, 25 *Maart.* Rogge *f* 3.60 a *f* 4.00. Haver *f* 2.65 a *f* 3.00. Boter ⅛ vat *f* „ a „.

Oldemarkt, 23 *Maart.* Boter ⅛ vat *f* 16.00.

Amsterdam, 26 *Maart.* Werk. Sch. 2½ pct 55 a 55½; dito 3 pct 64½ a 65¼; Werk. Sch. 4 pct 84¾ a 85¼; Handelm. 4½ pct „ a „.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM & COMP., Provinciale Drukkers.